

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 36.

Tjortende Møde.

Torsdagen den 21de Februar.

(Forts.)

Motiverne til foranstaaende Lovudkast ere saalydende:

Efter Statsraadets Beslutning er en Plan til et Lovudkast angaaende Afløsning af Gaardmandshoveriet af Indenrigsministeriet bleven forelagt den ved allerhøiest Rescript af 10de Febr. 1849 allernaadigst anordnede Landbocommissionen til Betænkning. Ministeriet har der ved blandt Andet yttret, at Regjeringen formentligt burde skride saa lempeligt som muligt ind i Ordningen af det omhandlede Forhold, og at det navnlig, da de Vedkommende selv have saa megen Opfordring til at komme Regjeringens Henstgter imøde, ikke skjønnes, at der var Anledning til ligesvem at paahyde Høveriets Afløsning, mod passende Vederlag inden en vis Tid, paa den Maade, at Saadant skulde skee, selv om ingen af Parterne maatte ønske det, hvorimod en Bestemmelse, der sluttede sig til Analogien af, hvad der i sin Tid er foreskrevet om Naturaktiendens Afløsning, ansaaes hensigtsmæssig og tilstrækkelig til Niemedets Opnaaelse.

Den Lov, som Ministeriet havde paatænkt at foreslaae, skulde, som en Følge heraf, bestemme, at der, for de Tilfælde, hvor Høveriets Afløsning ved frivillige Overenskomster mellem Parterne ikke maatte finde Sted, skjønt den ene af Parterne ønskede det afløst, skulde bestilles Høveriafsløsningscommissioner, som, efter Begjering, enten af den til Gaardmandshoveriet Berettigede, eller af en vis Dvotabeel af de til en Eiendom hoveripligtige Gaardbrugere, vilde have at mægle mellem dem og eventuelt ved Kendelse at bestemme Høverivederlagets Størrelse.

Den ovennævnte Landbocommission har, med Undtagelse af eet Medlem, saavel af de

af Ministeriet udviklede Grunde, som med Hensyn til Tidssomstændighederne i det Hele, antaget det for særdeles magtpaaliggende, at der gives, saavel dem, der ere berettigede, som dem, der ere forpligtede til Gaardmandshoveri, Adgang til at erholde dette, baade for Parterne og for Staten skadelige Forhold hævet, og den har derfor, med fornævnte Undtagelse, udtalt sig for det ovenfor fremsatte Grundprincip for Gaardmandshoveriets Afløsning.

Dg har Landbocommissionen derhos i den nævnte Anledning fremsat forskellige Forslag og Bemærkninger, som senere nærmere vilde blive omhandlede.

Efter en fornyet Overveielse af Sagen med Hensyn til Landbocommissionens Ytringer er af Indenrigsministeriet udarbejdet foranstaaende Udkast til en Lov om Afløsning af det Gaarde og Boelssteder paahvilende Hoveri og lignende Pligtarbejde.

I Henseende til Udkastets enkelte Paragrapher bemærkes Følgende:
ad § 1.

Det er af Landbocommissionen yttret, „at det vel tør antages, at der ved Udtrykket Gaardmandshoveri i vor nugældende Lovgivning i Almindelighed kun forstaaes de Præstationer, som gaardbrugende Bønder, efter lovligt indgaaede Høveriforeninger eller Kendelser, yde til Grundeieren“, og dette stemmer ogsaa med den Forklaring af Ordet „Hoveri“, som findes i Præmisserne til Forordningen af 6te Decbr. 1799, hvorefter det er „Ugt og Arbejde, som Gaardsfæstere ere deres Jordbrotter og Huusbønder pligtige“. Men Commissionen har derhos antaget, at den paatænkte Lov ikke burde indskrænkes hertil, naar den skulde fyldestgjøre Niemedet, idet den anfører, at der vistnok, navnlig hvad Arbeidspræstationer angaaer, gives flere Arbeidspræstationer, der ere betingede ved de paagældende Udkomstdocumenter, uden at saadanne Præstationer kunne henføres under